

GAUDIA

Tervetuloa kakkosten vanhempainiltaan 24.4.2024

Vanhempainillan sisältö

- Ylioppilastutkintoinfo
- Kotiväen tuki yo-kokeiden aikana ja hieman jatko-opinnoista
- Ryhmänohjaajien terveiset

GAU
SIA
DIA

YLIOPPILASTUTKINTOINFO

- Ylioppilastutkintolautakunnan verkkosivut ja tiedote kokelaille
- Tutkintorakenne
- Yleisiä ohjeita ja määräyksiä
- Ilmoittautuminen
- Valmistautuminen
- Ensi lukuvuoden yo-kokeiden aikataulu

Apulaisrehtori Hanna Lehmusto

Ylioppilastutkintolautakunnan verkkosivut ja tiedote kokelaille

- Ylioppilastutkintolautakunnan verkkosivut:
<https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi>
- Ylioppilaskokelaille päivittyvä tiedote:
<https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-suorittaminen/tietoa-kokelaalle>

Tutkinnon rakenne

Tutkintoon kuuluu
vähintään viisi koetta

Äidinkieli/S2

Äidinkielen koe on kaikille
pakollinen

Tutkinnon rakenne

Tutkintoon kuuluu vähintään viisi koetta

Äidinkieli/S2

Äidinkielen koe on kaikille pakollinen

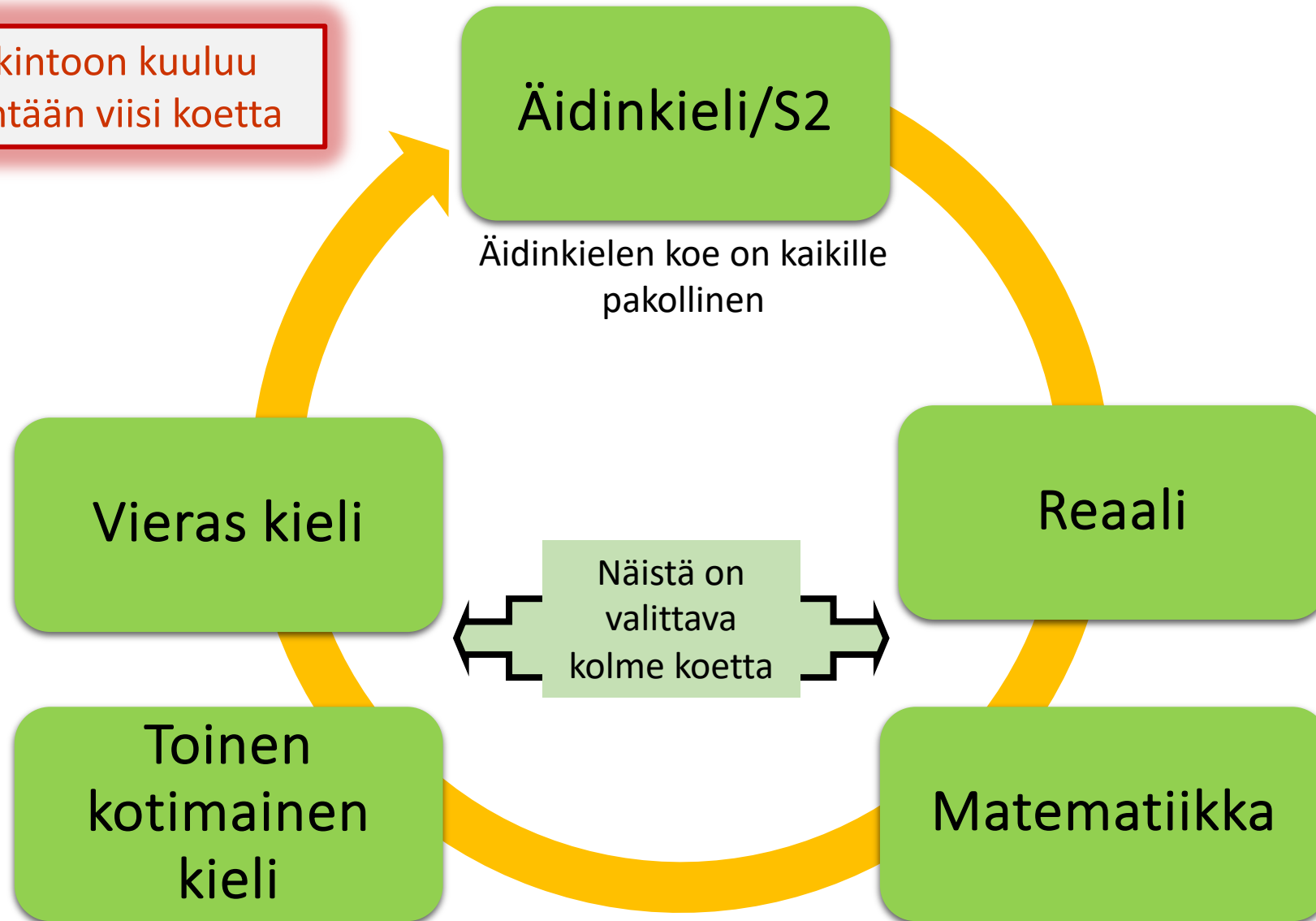
Vieras kieli

Reaali

Näistä on valittava kolme koetta

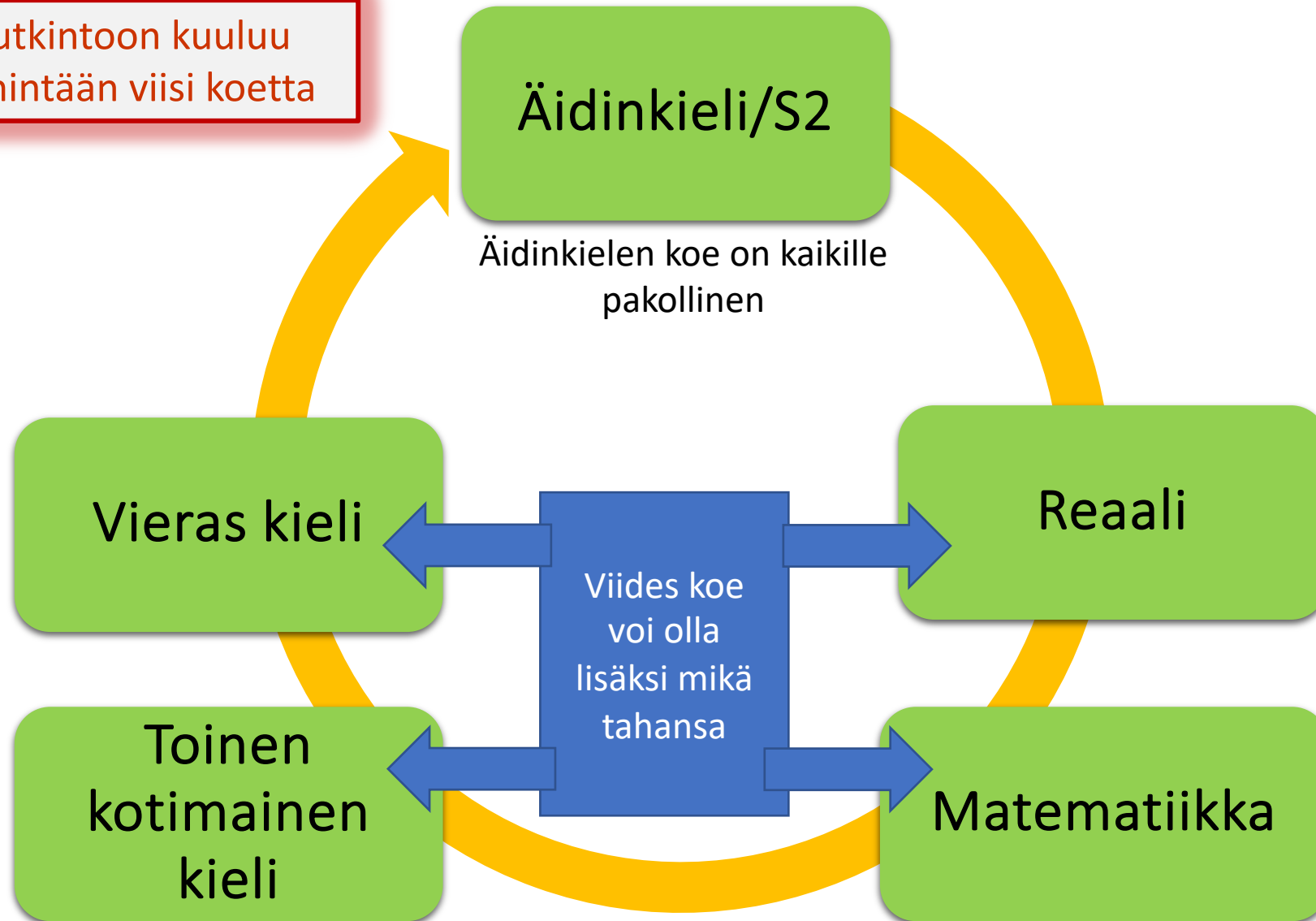
Toinen kotimainen kieli

Matematiikka

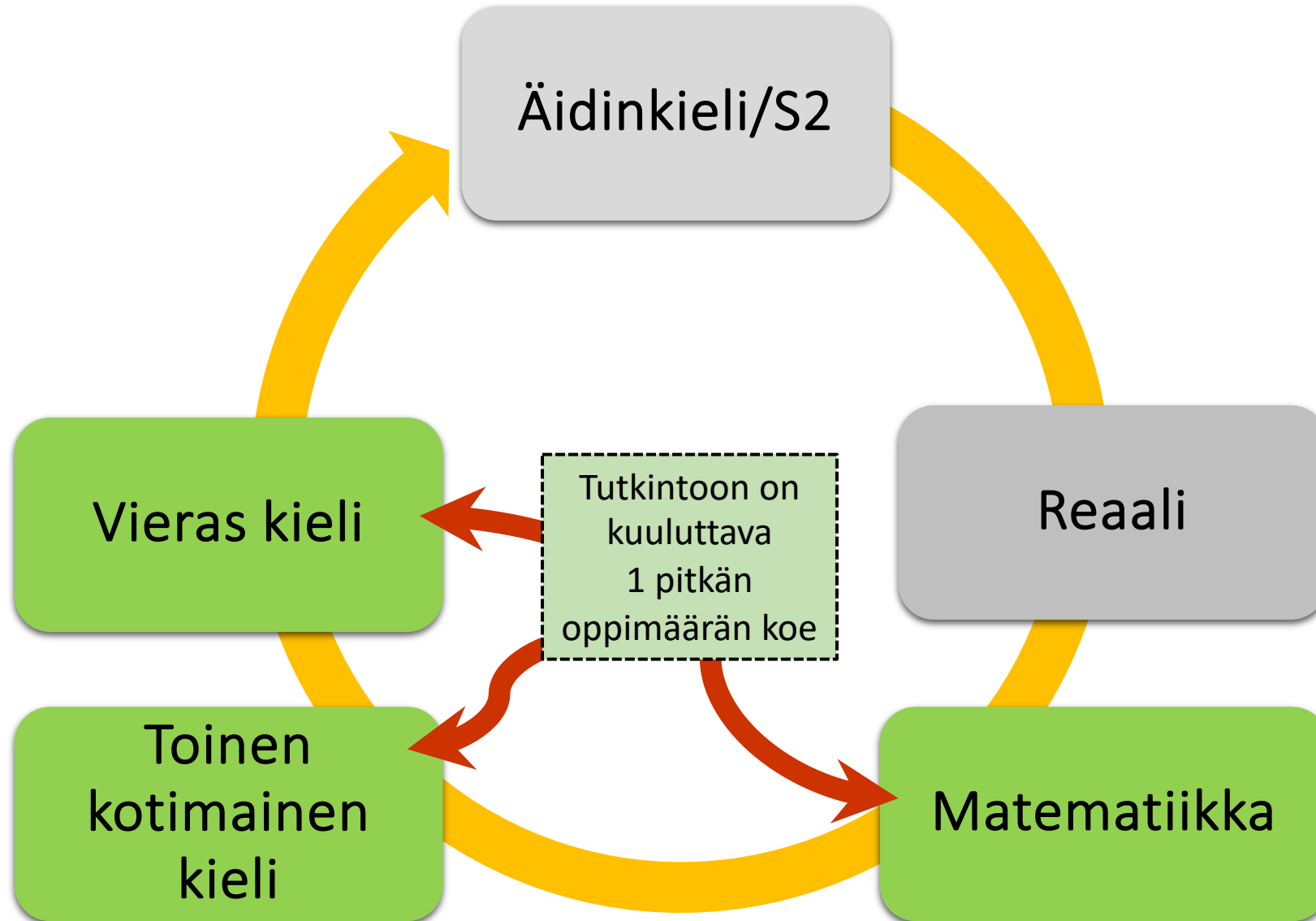

Tutkinnon rakenne

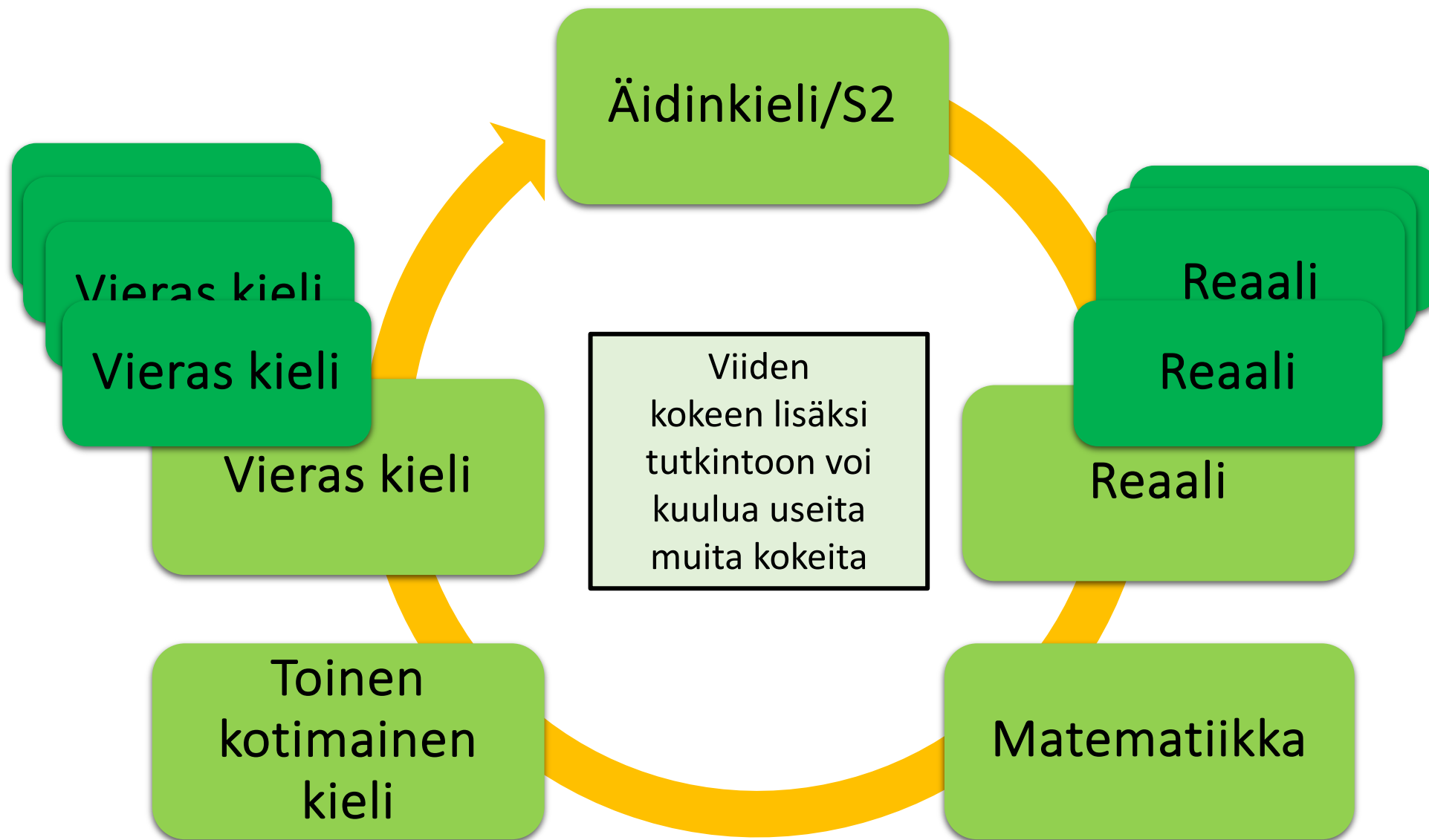
Tutkintoon kuuluu vähintään viisi koetta

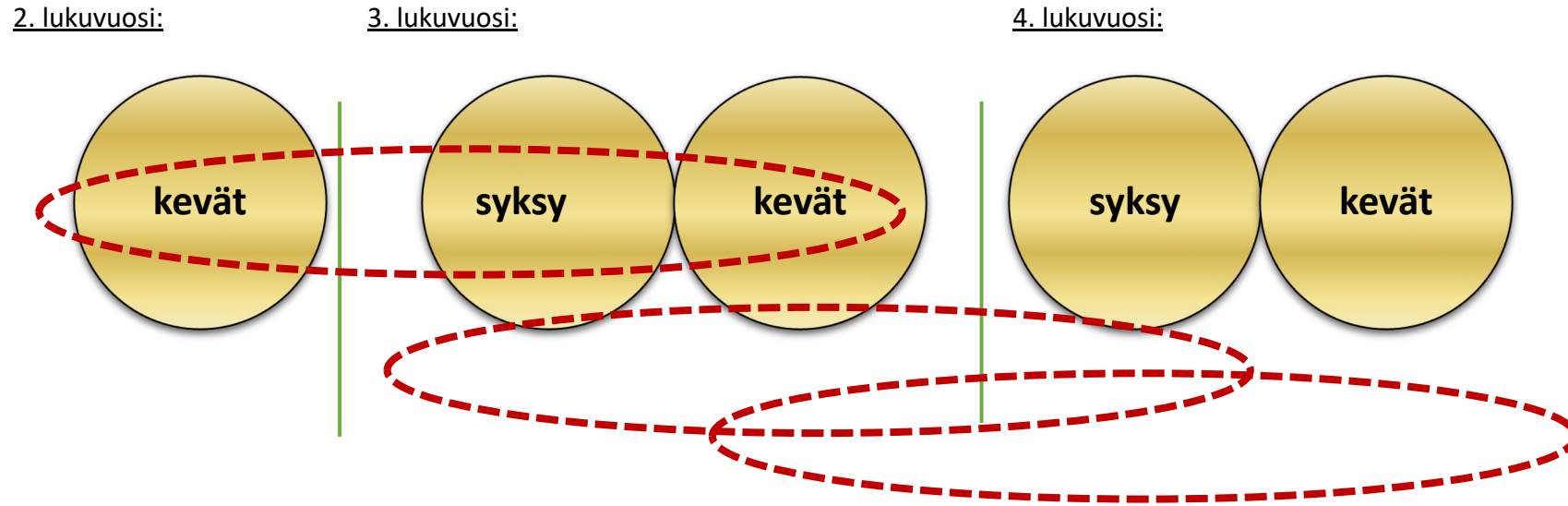
Tutkinnon rakenne

Tutkinnon rakenne

Tutkinnon suorittaminen

- **Tutkinto on suoritettava enintään kolmen peräkkäisen tutkinnon aikana.**
 - Kuitenkin hylätyn kokeen voit uusia vielä **kolme** kertaa kolmen seuraavan tutkintokerran aikana.
- Useimmat suorittavat tutkinnon valmiiksi kolmannen lukiovuoden aikana.
 - Mikäli lukio-opiskelut venyvät neljään vuoteen, yo-kokeet kannattaa aloittaa vasta 3. vuoden keväällä.
- Tutkintoon voi lisätä uusia aineita kolmen kirjoituskerran ajan, myös jo kirjoitetun aineen eri tasoisena (esim. MAA+MAB, ENA+ENB).

Osallistumisoikeus

- Aineen pakolliset opintojaksot oltava suoritettuna ennen yo-koetta (arvosana 4 on suoritettu, mutta K ja X eivät ole).
 - Tehtävät perustuvat lukion **pakollisiin** ja **valtakunnallisiin** valinnaisiin opintoihin.
- Jos vieraassa kielessä ei ole pakollisia opintoja, riittää 6 op suoritettuja opintoja. Erityistapaukset rehtorin luvalla.
- Kokelas saa lukio-opinnoistaan riippumatta valita kokeen tason (esim. matematiikka ja kielet).

Täydentäminen ja keskeytys

- Täydentäminen on mahdollista vasta, kun tutkinto on suoritettu.
- Ylioppilas voi täydentää tutkintoa kokeilla, jotka eivät sisälly hänen tutkintoonsa. Samassa aineessa voi suorittaa myös toisen eri tasoisen kokeen.
- Täydentämiseen ei ole aikarajaa.
- Opiskelu ulkomailla tai pitkäaikainen sairaus voi antaa lisäaikaa hajautukseen.
- Jos tutkintoa ei ole suoritettu määräajassa, on tutkinto aloitettava alusta. Uutta tutkintoa aloittaessa voidaan mukaan ottaa jo kirjoitettuja aineita 6 edelliseltä kirjoituskerralta.

Kokeen uusiminen

- **Hyväksytyn kokeen** saa uusia niin monta kertaa kuin haluaa. Hyväksytyn kokeen uusiminen on maksullista.
- **Hylätyn kokeen** voi uusia kolmen seuraavan tutkintokerran aikana.
 - Hylättyä uusiessa voi vaativamman tason kokeen muuttaa lyhyemmän oppimäärään kokeeseen sillä edellytyksellä, että tutkintoon vaadittaviin kokeisiin jää edelleen vähintään yksi pitkän oppimäärän koe.

Tutkintomaksut oppivelvollisille

Maksuttomia

- 5 ensimmäistä koetta
- 5 ensimmäisen kokeen hylättyjen arvosanojen korotukset
 - Poislukien hylkäys saapumatta jättämisen, vilpin, järjestyksen häiritsemisen tai koesuorituksen arvostelematta jättämisen vuoksi

Maksullisia

- Kokeet 6. kokeesta eteenpäin
- 6. kokeesta eteenpäin hylättyjen arvosanojen korotukset
- Hyväksytyjen arvosanojen korotukset

Tutkintomaksut

- **Koekohtainen maksu 38 €**
- Lukiokoulutuksen järjestäjä perii maksut ja tilittää rahat ylioppilastutkintolautakunnalle.
- Tutkintomaksusta tulee kotiin lasku kirjeenä, lähettäjänä Lahden kaupunki, Sivistyksen palvelualue.
- Jos ei ole osallistumisoikeutta tai ilmoittautuminen on mitätöity, voi pyytää tutkintomaksun palauttamista lautakunnalta vuoden loppuun mennessä.

Ilmoittautuminen

Opiskelija täyttää YO-ilmoittautumislomakkeen Wilmassa (Lomakkeet -> **Ilmoittautuminen ylioppilastutkintoon**)

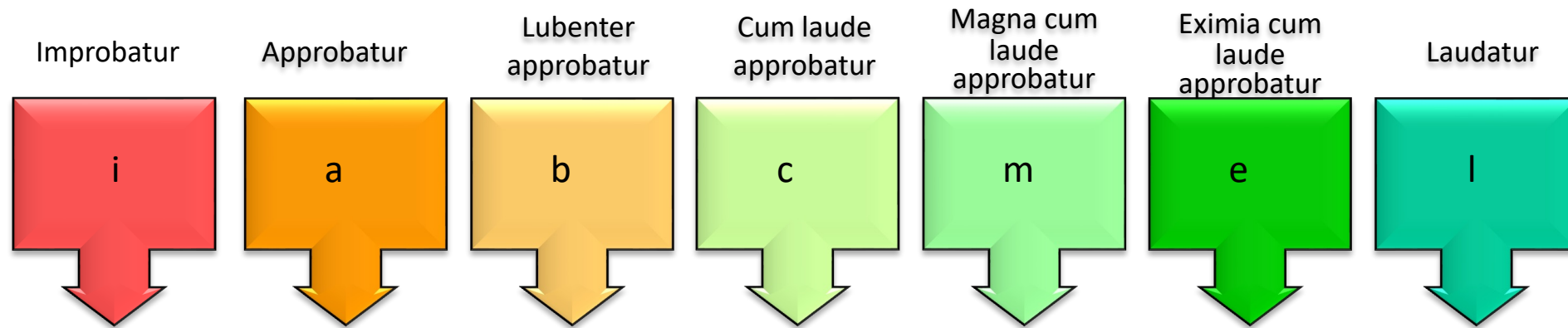
Ilmoittautumisajat:

- syksyn 2024 yo-kokeisiin 15.-27.5.
- kevään 2025 yo-kokeisiin marras-joulukuussa

Arvostelu

- Lukion asianomaisen aineen opettaja arvostelee koesuoritukset alustavasti ja lautakunnan sensorit lopullisesti.
- Arvosanojen pisterajat vaihtelevat vuosittain.

Kompensaatio

Ylioppilastutkintotodistus, jossa on yksi tutkintoon vaadittavan aineen arvosana on hylätty

Kompensaatiossa pisteitä annetaan muista tutkintoon vaadittavista 4 aineen arvosanoista:

L = 7 E = 6 M = 5 C = 4 B = 3 A = 2

I (hylätty)
kompensoituu
10 pisteellä

Oikaisuvaatimus

- Ylioppilastutkintolautakunnan päätökseen, jolla koesuoritus on arvosteltu, saa vaatia lautakunnalta oikaisua.
- Oikaisuvaatimuksen tekeminen maksaa 58 €. Maksu palautetaan, jos pistemäärä muuttuu.
- Oikaisuvaatimus YTL:lle 14 päivän kuluessa siitä, kun tuloksesta on saatu tieto (toukokuu/marraskuu).
- Oikaisuvaatimuksen tekee kokelas itse verkkopalvelussa kokelas.ylioppilastutkinto.fi.

Erityisjärjestelyt

- **Lukihäiriö, sairaus, vamma ja vieraskielisyys** voidaan huomioida ylioppilastutkinnossa.
- Erityisjärjestelyä voi hakea **erityisopettajan** kanssa YTL:ltä hyvissä ajoin ennen yo-koetta (kevään tutkintoon viimeistään marraskuussa ja syksyn tutkintoon huhtikuussa).
- Vieraskielisyyden osalta hakemus tehdään **S2-opettajan** kanssa.
- Ensisijainen tapa ottaa koesuoritusta heikentävä syy huomioon ylioppilastutkinnossa on **myöntää erityisjärjestelyjä koetilanteeseen, esimerkiksi kahden tunnin lisäaika.**
- Hyvitysmenettelyä (pistekorotukset) käytetään vain poikkeustapauksissa, ja se on tarkoitettu vain heikoimmassa asemassa oleville.

Tietojen luovuttaminen

- Lukiolla ja ylioppilastutkintolautakunnalla on oikeus antaa ylioppilaiden nimet julkaistaviksi.
- Lautakunnalla on lupa luovuttaa virkakäyttöön opiskelijavalintaa varten kokelaiden nimitiedot henkilötunnuksineen ja tiedot heidän arvosanoistaan.
- Luvat edellisiin opiskelija antaa / ei anna ilmoittautumislomakkeella (Julkaisulupa)!
- Lukiolla ei ole lupaa julkaista kokelaiden arvosanatietoja ilman heidän suostumustaan.

Valmistautuminen

- Yo-kertauskurssit 1. ja 3. periodissa
 - Abitreenit -sivuilla on vanhoja yo-kokeita
 - Kertaa, harjoittele, tee lukusuunnitelma!
- Yo-kokeisiin osallistuville pidetään yo-salin käytänteistä info ennen syksyn/kevään yo-kokeita
 - Yo-salissa toimiminen
 - Mitä mukaan yo-saliin ja mitä ei
 - Muita tärkeitä käytännön ohjeita

Syksyn 2024 yo-koepäivät

ma 16.9.	äidinkieli ja kirjallisuus (lukutaidon koe)
ke 18.9.	reaali: uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto
pe 20.9.	vieras kieli, pitkä oppimäärä
ma 23.9.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ti 24.9.	reaali: psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
to 26.9.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 27.9.	äidinkieli ja kirjallisuus (kirjoitustaidon koe) suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe
ma 30.9.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä

Kevään 2025 yo-koepäivät

ti 11.3.	äidinkieli ja kirjallisuus (lukutaidon koe) suomi/ruotsi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe
to 13.3.	vieras kieli, lyhyt oppimäärä
pe 14.3.	äidinkieli ja kirjallisuus (kirjoitustaidon koe)
ma 17.3.	vieras kieli, pitkä oppimäärä
ke 19.3.	matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
pe 21.3.	reaali: psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia
ma 24.3.	toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
ke 26.3.	reaali: uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto

KOTIVÄEN TUKI ON LUKIOLAISELLE TÄRKEÄÄ

Opinto-ohjaajat Marjo Eklund, Lotta Molander ja
Janne Saarinen

SEURAA OPINTOJA JA POISSAOLOJA

- Täysi-ikäinen opiskelija voi antaa luvan huoltajalle wilma-tunnuksiin
 - opiskelijalta viesti toimistoon Wilmalla tai sähköpostilla

VALMISTUMINEN

Ylioppilastodistuksen lisäksi tarvitaan:

- Lukion päättötodistus 150 op
- Aineen arvosanoista 1/3 voi olla nelosia, valinnaisen kurssin arvosana 4 voidaan poistaa

X = osa opintojakson tehtävistä tai koe puuttuu -> täydennettävä

K = opintojakso on keskeytetty eli se on käytävä uudelleen, jos kyseessä on pakollinen opintojakso

SYKSYN YO-KOKEISIIN VALMISTAUDUTAAN KESÄLLÄ

Opiskelu

- Usein liian vähän
- Aloittaminen on vaikeaa
- Tavoitteet ja suunnitelma auttavat
- Lukusuunnitelma jääkaapin oveen

- Kannustaminen!

Elämä

- Palautuminen kouluvuodesta
- Kesätöissä vain osan kesää
- Ensin kalenteriin kaikki tärkeät ja kivat menot, sitten tehokas opiskeluaika

- Kun koulu alkaa, ei yo-kertaamiselle ole juurikaan aikaa

JATKO-OPINNOT PUHEEKSI SOPIVAN TILAISUUDEN TULLEN

- Päätökset vaativat aikaa – suunnitelmat muuttuvat moneen kertaan
- Tavoitteet vahvistavat motivaatiota
- Opiskelupaikat yo-todistuksen tai pääsykokeen perusteella
 - yliopistojen valintakokeet uudistuvat 2025
 - yliopistojen pisteytys muuttuu 2026
- AMK-kokeet muuttuivat jo aiemmin
- Vain muutamia hakupainealoja, 80% opiskelupaikoista ei vaadi yhtään ällää
- Opiskelupaikka odottaa varusmies/siviilipalveluksen suorittajaa
- Välivuosi voi olla hyvä ratkaisu

AMMATTIKORKEAKOULUJEN PÄÄSYKOE

Kuvio 1. AMK-valintakokeen osiot koulutusaloittain.

YLIOPISTOJEN PÄÄSYKOKKEET TÄLLÄ HETKELLÄ

Esimerkki nykytilanteesta

Tampereella asuva 19-vuotias abiturientti Harri on kiinnostunut kielistä ja kirjallisuudesta, ja haaveilee äidinkielen (suomi) ja/tai ruotsin opettajan tai kirjallisuuden tutkijan urasta. Harri saa tietää 27.5., että ei tullut valituksi todistusvalinnassa mihinkään hakukohteistaan.

26.4. Ennakkomateriaali: Suomi/Tampere

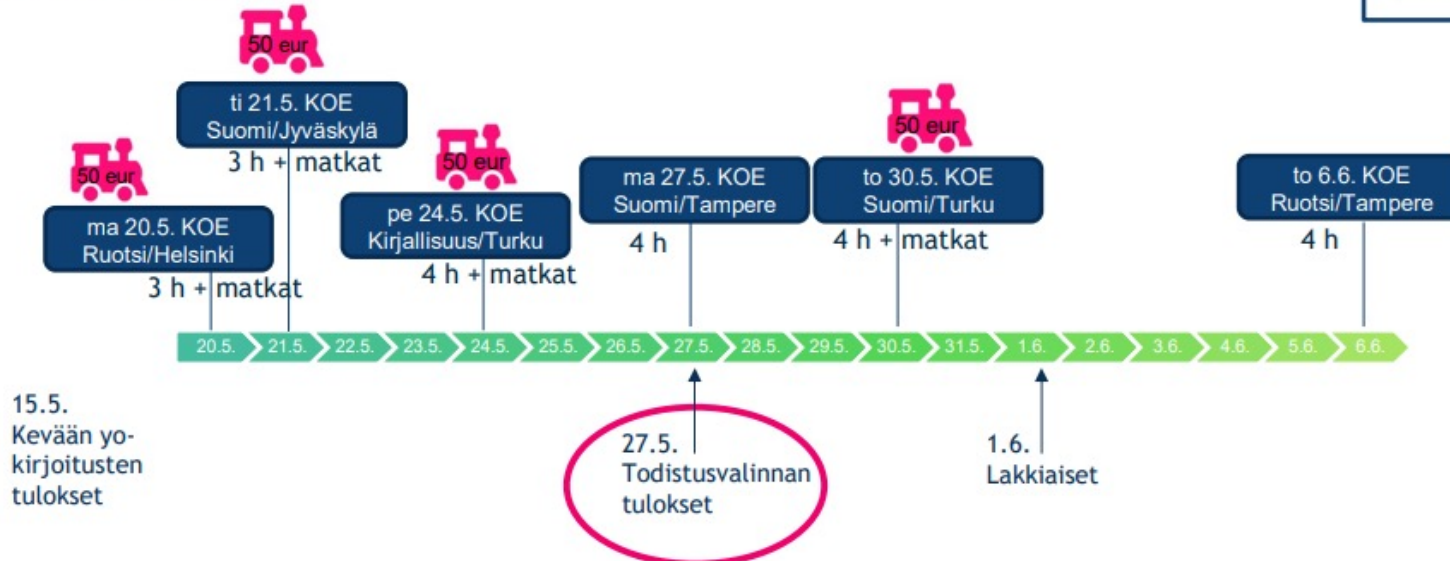
6.5. Ennakkomateriaali: Ruotsi/Tampere

19.4. Ennakkomateriaali: Kirjallisuus/Turku

20.4. Ennakkomateriaali: Ruotsi/Helsinki

Harrin hakulomake:

- 1) Suomen kieli/Tampere
- 2) Suomen kieli ja kirjallisuus/Jyväskylä
- 3) Pohjoismaiset kielet/ Tampere
- 4) Suomen kieli ja suomalais-ugrilainen kielentutkimus/Turku
- 5) Kirjallisuustieteet/Turku
- 6) Pohjoismaiset kielet/Helsinki

Harria olisi kiinnostanut kovasti myös Oulun yliopiston Suomen kielen ja kirjallisuudentutkimuksen koulutusohjelma, mutta koska koe olisi ollut 23.5., hänellä olisi ollut samalla viikolla neljä koetta neljässä eri kaupungissa. Lisäksi junaliput Ouluun ovat kalliit ja Oulu vieras kaupunki.

YLIOPISTOJEN PÄÄSYKOKKEET VUODESTA 2025 ALKAEN

Uusien kokeiden merkitys hakijan näkökulmasta

Harri voi koko kevään tienata rahaa opintoja varten

Harri säästää

- 200 euroa matkakuluissa
- 18-19 tuntia valintakoeaikaa
- 15 tuntia junassa istuttua aikaa
- Muut kulut ja odotteluajat

Lisäksi Harri....

- osoittaa osaamisensa vain kerran
- ei joudu hylkäämään kiinnostavia hakukohteita jo ennen valintakoetta ajan/rahan/ itse heikoksi arvioitujen mahdollisuuksien takia

to 6.6. Kielten ja kirjallisuuden valintakoe Tampereella

Max.4 h

Harrin saa opiskelijakseen se koulutusohjelma, jota Harrin valmiudet ja motivaatio parhaiten vastaavat

15.5. Kevään yo-kirjoitusten tulokset

27.5. Todistusvalinnan tulokset

1.6. Lakkiaiset

LUONNOS VALINTAKOEKOKONAISUUDESTA

Valintakoe A

- Fysiikka*
- Informaatioverkostot
- Kemia*
- Matemaattiset tieteet*
- Nanotiede
- Tietojenkäsittelytiede*
- Tekniikka

*ml. opettajan-
koulutukset

Valintakoe B

- Biokemia ja molekyylibiotieteet
- Biolääketiede
- Farmasia
- Liikuntabiologia ja valmennustiede
- Lääketieteelliset alat
- Ravitsemustiede

Valintakoe C

- Biologia
- Elintarviketieteet
- Geotieteet
- Maantiede
- Maataloustieteet
- Metsätieteet
- Ympäristötieteet

Valintakoe D

- Logopedia
- Psykologia
- Terveystieteet ja hoitotiede

Valintakoe E

- Kasvatustieteet
- Liikuntapedagogiikka

Valintakoe F

- Kauppatieteet
- Taloustiede
- Tietojärjestelmätiede
- Ympäristö- ja elintarviketalous

Valintakoe G

- Hallintotieteet
- Oikeustieteet
- Sosiaalitieteet
- Viestintätieteet
- Yhteiskuntatieteet (sis. liikunnan yhteiskuntatieteet)

Valintakoe H

- Filosofia
- Historia
- Kulttuurien tutkimus
- Taiteiden tutkimus
- Teologia*

*ml. opettajankoulutukset

Valintakoe I

- Kirjallisuustieteet
- Kotimaiset kielet
- Vieraat kielet

YO-KERTAAMISEN TUEKSI

- Kaikki oppimateriaalit (kirjat, tehtävät, kokeet, esseet jne.)
- Oppikirjoissakin kertausosio
- Abitreenit ja vanhat kokeet
- HS – MPASS kirjautuminen
- MAFY

LISÄTIETOJA JATKO-OPINNOISTA

- Opintopolku.fi
- Ammattikorkeakouluun.fi
- Yliopistovalinnat.fi
- Bachelorsportal.com
- Todistusvalintalaskuri
- Välivuosi.net
- Töissä.fi
- Ammattibarometri

Ryhmänohjaajien terveiset

- Ryhmänohjaaja tapaa nuorta ryhmänohjaustunneilla ja -tuokioissa vähintään muutaman kerran jaksossa: teemat & infot. Ryhmänohjaaja seuraa viikoittain opiskelijan poissaoloja ja edistymistä opinnoissa jaksoittain.
- Ryhmänohjaajan ja nuoren haastattelu/keskustelu vuosittain, käyty tai viimeisiä käydään: opiskelu, vapaa-aika, erityisjärjestelyt ylppäreihin...
- täysi-ikäisyys ja poissaolot: kun nuori täyttää 18 ja huoltajan Wilma-tunnukset poistuvat, lisääntyvät monesti poissaolot, koska hän voi ne itse selvittää. Ryhmänohjaajan toive: nuori antaisi huoltajalle luvan säilyttää tunnukset (visiitti kansliaan/viesti).
- Ensi vuoden opintovalinnat tehdään ma 29.4. ryhmänohjaustunnilla.
- Pe 31.5. on koulupäivä ja la 1.6. on kevätjuhlat: kahdessa erässä Sibeliustalossa ja nuorille ilmoitettu, kumpaan juhlaan oma ryhmä osallistuu.

GAUDIA

Abihupparit

